

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicae, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

De Sacramentis In Genere Ac De Sacramentalibus Nec Non De Sacramentis Baptismi, Confirmationis, atque Extremæ Unctionis Decisiones

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Decisio XXXI. Argumentum. Disquiritur an duo Ministri esse possint in baptizando simul unicum infantem? Proponuntur, & resolvuntur duo casus satis curiosi, sed practici, de duplici Ministro in uno, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94638](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94638)

vata baptizare. *Unus* est, si infans baptizandus sit filius Regis, vel Principis, seu alterius Comititis, Ducis, vel Baronis habentis merum, & mixtum Imperium in subditos; ut absque dubio est Dux Venetiarum; quamvis alii Nobiles Veneti de Consilio Rogatorum, Procuratores Sancti Marci, aut alias principales Reipublice Praefecturas, Magistratusve exercentes, pro eorum egregia pietate, & Religione, filios suos ad Ecclesiam Parochialem baptizandos deferant. Appellatione vero liberorum veniunt Nepotes, & Pronepotes, alique ex eis descendentes. *1. Liberatorum. ff. de Verb. signific. Gobat d. tract. 2. de Baptism. n. 492. & 493. Pax Jordanus tom. 1. lib. 3. tit. 1. num. 15. Alter casus est necessitatis, comprehendens periculum mortis ipsius infantis, gravissime incommodi; e. g. si caelum pluvium sit hyberno tempore, viarumque difficillima ob glaciem, vel nives; ac etiam timor sit alicujus infamiae, puta si mulier nobilis ex illicita, occulta tamen copula, peperisset; ut considerat idem Gobat d. tract. 2. num. 500. 503. & 504. & seqq. addens, quod omittere caeremonias ab Ecclesia ordinatas in Baptismo, si infans vivat, & cesset impedimentum, est peccatum mortale; quia caeremonias, & ritus sacros semper Ecclesia Catholica magnificet; & haereticorum est eas, & illos spernere; ut late probat Layman. cit. lib. 5. tract. 2. cap. 8. num. 3.*

DECISIO XXXI.

ARGUMENTUM.

Disquiritur an duo Ministri esse possint in baptizando simul unicum infantem: Proponuntur, & resolvuntur duo casus satis curiosi, sed practici, de duplici Ministro in uno, ac eodem Baptismate.

SUMMARIUM.

1. *Minister Baptismi unicus esse debet in baptizando.*
2. *Ministri duo in eodem baptismo an esse possint in casu necessitatis?*
3. *Parochi duo eundem infantem eodem tempore an valide baptizent?*

EX his, quae hucusque docuimus circa materiam, & formam Baptismi in abstracto, resolvendi veniunt duo casus concernentes utramque in concreto. Itaque primus casus est: Dum Capellanus baptizat infantem, Parochus superveniens infundit aquam super caput pueri, & Capellanus formam profert. Queritur, an validus sit Baptismus?

Non esse validum Baptismum, omnes respondent ex communi Theologorum sententia; quam tenet S. Thom. 3. p. q. 67. art. 6. Secus in 4. dist. 6. q. 2. sub. E. S. Bonavent. *ibid. par. 1. q. 1. Mastrius in 4. sent. d. disp. 2. n. 68.* ubi dat exemplum, si ille, qui aquam effundit, sit mutus; ille autem, qui formam profert, sit mancus. Idem Mastrius in *sua Theol. Moral. cit. disp. 17. num. 36.* Et Eminent. Card. de Lauræa *disp. 15. de Ministro Baptism. n. 48.* Ratio est, quia talis Baptismus est contra institutionem Christi, qui praecipit, ut unus, & idem sit, qui abluit, & formam proferat, ad hoc ut verificetur actus ille baptizandi, non potest autem verificari, quando Capellanus dicit, *Ego te Bapti-*

zo; & tamen ipse non baptizat; quia aquam non infundit; ex qua aqua infusione pender verificatio ablutionis tum corporalis, tum spiritualis in anima; quam non caulat, qui verba profert. Ita alii DD. apud Dianam *par. 5. tract. 6. ref. 2.* quae jacet in *Coordinato tom. 1. tract. 1. ref. 65.* Cæterum præter ipsos DD. à Diana citatos Cajetanus, & alii, quibus novissimè adherent Steph. nus 2. à S. Paulo in *Theol. Moral. tract. 5. disp. 2. nu. 12.* Chapeaville de *Baptism. q. 20.* & Gobat d. *tract. 2. de Baptism. 147.* opinantur, talem modum baptizandi posse practicari in casu extremae necessitatis, & periculi mortis ipsius infantis, puta si mulier, quae effundit aquam, nesciat formam Baptismi; & alia mulier sciens non possit effundere aquam; vel se infans moribundus sit in domo peste infecta, & obserata, in quam Parochus non possit ingredi; nam poterit per fenestram apertam dicere, *Ego te baptizo, &c.* dum interim ejus mater infundit aquam super infantem. Ratio desumitur, ex cap. *Potest de Regul. jur. in 6.* ubi dicitur: *Potest quis per alium, quod potest facere per seipsum.* Ergo qui profert formam baptismi jubendo alij, ut infundat aquam, videtur ipse eam infundere; & sic Baptismus valere. Confirmatur ex l. 1. §. *Dejecisse, ff. de Vi, & vi armata*, ubi Ulpianus ait: *Dejecisse autem etiam is videtur, qui mandavit, vel jussit, ut aliquid deiceretur.* Parvi enim referre visum est, suis manibus quis deiciat, an vero per alium. Igitur idem est fundere aquam in baptismo propriis manibus baptizantis, vel ejus jussu manu alterius. Contrarium tamen est verius, quia Regula praedicta non procedit, quando actus nequit transmitti in alium, ut ab eo efficiatur, ut bene observat F. Vincentius Tacchinus de Castrofranco Ord. Reformator. S. Francisci in declaratione ad dictam Regulam *Qui per alium facit, 72. De Regul. jur. in 6.* ubi dat exemplum de Contritione, & de Jejunio, quam, & quod alius pro alio facere non potest, quia sunt actus personales intransmissivi in aliam personam; & idem ait de actionibus Sacramentalibus. Quare non videtur isto exemplo acquiescendum in praxi; siquidem Parochus in ista hypothese potest ipse infantem ad fenestram delatum sacro lavacro ablui, vel per asperersionem aquae illum, etsi distantem, unda salutari attingere; vel Matrem docere formam proferendam, ipsam ipsi suggerendo de verbo ad verbum. Admissa tamen opinione Gobati, & antiquiorum in his necessitatis casibus, si infans evadat periculum, erit iterum sub conditione baptizandus. Coton. *lib. 2. contr. 2. c. 3. num. 43.* Diana *p. 5. tract. 3. ref. 26.* quae legitur in *Coordinato tom. 1. tract. 1. resol. 66.*

Alter casus est: Duo sunt Curati in eadem Ecclesia aequalis potestatis, cumque in ea baptizandus sit infans dives, ambo cotta, & stola induti, ad majorem solemnitatem, & simul, & eodem tempore infantem baptizant. Queritur, an valide?

Clamant DD. omnes infracitati dicentes, id esse illicitum cum S. Thom. 3. p. q. 67. art. 3. An vero sit validum Baptisma? Affirmant: vel enim unus Curatus citius altero abluit, & profert formam; & tunc iste solus baptizat & facit validum baptismum. Vel uterque (ut in casu) simul, & eodem tempore abluit, & verba complet, & pariter in hoc casu validus est baptismus; ea ratione, quia, verisimile non est, factum unius irritare factum alterius, & est simile de pluribus Sacerdotibus eamdem

dem Hostiam, eodem tempore consecrantibus, ut sit in ordinatione Sacerdotum celebrantium simul cum Episcopo. Unus tamen erit baptismus, & non duo, quia hoc Sacramentum magis consistit baptizante passiva, quam activa; & sicut qui per asperersionem aquæ simul, & semel plures baptizat, plura facit Sacramenta, quia plures sunt baptizantes passivæ; ita si plures simul, & eodem tempore unum baptizent, unum faciunt Sacramentum, & non plura; ita Mastrius in *Theol. Moral. d. disp. 17. num. 35. & in 4. sent. disput. 2. num. 59. & seqq.* ubi num. 71. explicat quid tenendum, si isti duo Curati dixissent in plurali numero, *Nos te baptizamus*: tres enim sunt opiniones ibi videndæ; vel apud S. Thomam 3. par. *quæst. 67. art. 6.* & legendi Coton. *d. libr. 2. Contr. 2. cap. 3. n. 44.* Gobat *d. tr. 2. num. 143.* Layman. *dict. lib. 5. tract. 2. cap. 5. & 7.* Diana *part. 9. tract. 6. ref. 30.* Quæ requiescit in *Coordinatione tom. 1. tract. 1. ref. 41.* Et cæteris clarior Emin. Card. de Lauræa *d. disp. 15. de Ministro Baptis. num. 51. & seqq.*

DECISIO. XXXII.

ARGUMENTUM.

Comprobatur necessitas Baptismi ad æternam salutem consequendam. Distinctio Necessitatis, ut alia dicatur simpliciter, seu medii; alia secundum Quid, seu Præcepti. Infantes an sine Baptismo possint salvari? Item an adulti? Errores hæreticorum circa necessitatem Baptismi?

SUMMARIUM.

- 1 Necessitas Baptismi an eadem in infantibus, ac in adultis?
- 2 Necessitas duplex, alia simpliciter, alia secundum quid.
- 3 Necessitas alia Medii, alia Præcepti. Illa medii vel strictè, vel latè.
- 4 Baptismus, & Pœnitentia qua necessitate sint necessaria?
- 5 Differentia infantium, ac adultorum quo ad necessitatem baptismi.
- 6 Infantes sine baptismo in re, vel Martyrio salvari non possunt.
- 7 Parentum fides an juvet infantes non baptizatos?
- 8 Hæretici negantes necessitatem baptismi.

Sufficienter hucusque videtur exposita essentia Sacramenti Baptismi, atque ejus materia, & forma, quibus conficitur. Nunc agendum est de ejus necessitate, & videndum, an eadem sit necessitas baptismi in infantibus, ac in adultis? Pro intelligentia dicendorum præmittendum primo: apud Theologos duplicem pro salute æternâ dari Necessitatem, seu duplex reperiri Necessarium, Unum, quod antiqui Scholarum Proceres dicebant Necessarium simpliciter; & aliud Necessarium secundum Quid, seu ad melius esse. Illud est necessarium simpliciter, quo prætermisso, etiamsi ex ignorantia, vel oblivione prætermittatur, salus æterna obtineri non potest, juxta legem Dei ordinariam. Necessarium verò secundum quid, sive ad melius esse, illud dicitur, quod si omittatur vel ob ignorantiam, vel ob impotentiam, non excludit hominem ab æterna salute. Recentiores Theologi, & Neoterici hanc Necessarii distinctionem Doct. Clericali Tom. 1. Lib. 1.

nem sub aliis terminis, & vocabulis communiter explicant; videlicet, appellando Necessarium primi ordinis, Necessarium Medii; secundi verò ordinis Necessarium Præcepti: quam quidem mutationem non laudat Eminent. Cardin. de Lauræa *d. tom. 1. in 4. sentent. de Sacram. in gen. disp. 6. art. 2.* Illam tamen approbat Mastrius in *4. sent. disp. 1. num. 361. & in Theolog. Morali disp. 16. num. 59.* & eam passim sequuntur Moralistæ, & novissimè Gobat de *Sacram. Baptismi tract. 2. num. 110. & seqq.* qui ulterius sub num. 114. advertit à Conincho, & Dicastillo ibidem citatis, subdividi Necessarium Medii in Necessarium strictè, seu Absolutum; & in Necessarium latè, seu ex suppositione; quod mox explicabitur.

Præmiserunt secundo: Sacramenti Baptismi, & Pœnitentiæ esse Necessaria simpliciter seu necessitate Medii ad consequendam æternam salutem; Baptismum scilicet omnibus hominibus, tam adultis, quam parvulis; Pœnitentiam verò solummodo adultis, qui peccaverunt post baptismum. Cætera verò Sacramenta esse necessaria secundum quid, seu ad melius esse; hoc est necessitate Præcepti, singulis privatis hominibus; nam toti Ecclesiæ, & universali hominum communitati sunt omnia Sacramenta necessitate Medii, & simpliciter necessaria, ut bene explicant Mastrius in *4. sentent. d. disp. 1. num. 368. & in Theolog. Moral. d. disp. 16. n. 61.* nec non Eminent. Cardin. de Lauræa *d. disp. 6. de Sacram. in genere art. 2. per totum.* Porro Baptismus dicitur Necessarius Parvulis necessitate Medii, strictè, & absolute, quia in voto non potest suppleri (excepto casu Martyrii) ad in adultis non baptizatis est necessarius necessitate Medii, & simpliciter, sed latè, & ex suppositione; quia si sit impossibile ipsum in re suscipere, sufficit in voto, ut docuimus supra *Decis. XVI.* & idem intelligendum de Sacramento Pœnitentiæ, quod deficientibus Confessariis potest suppleri in voto cum actu contritionis, & dilectionis Dei. Gobat *d. tract. 2. num. 114.*

His ita præmissis, respondentes Quæsitio dixerunt, Magnam esse differentiam inter necessitatem Baptismi respectu Infantium, & respectu Adultorum: quandoquidem in Adultis Baptismus est necessarius necessitate Medii, & simpliciter; sed latè, & non strictè, eo quia si non sit illis possibile actualiter baptizari, & non sit locus Martyrio, possunt salvari per Baptismum Flaminis, illum in voto, & desiderio suscipientes. Verum in infantibus Baptismus est necessarius necessitate Medii, & simpliciter, nec non strictè, & absolute sumpta; quia in re debent baptizari, id est aut aqua, aut sanguine per Martyrium; aliàs salvari non possunt; prout docent omnes Theologi, tenuerunt SS. Patres, & est definitum à Sacris Conciliis, quæ, & quos referunt, & allegant Bonacina de *Sacram. disp. 2. q. 2. punct. 2. n. 8.* Layman. *lib. 5. tract. 2. c. 6. num. 6.* Gobat *d. tract. 2. num. 116.* Mastrius in *4. sent. disp. 2. de Baptismo num. 214. & in Theol. Moral. disp. 17. n. 41.* & abundantius Eminentiss. Cardin. dn Lauræa de *Baptismi necessitate disp. 13. num. 67.*

Ex his patet non absque fundamento à diversis Theologis haberi pro hæretica aut saltem pro erronea, & temeraria opinionem illorum, qui scripserunt, infantes morientes in utero materno absq; Baptismo, posse salvari propter fidem parentum; ut scripsit Cajetanus 3. p. q. 68. art. 2. & 11, & Campanella